

Cabaretière Sara Kroos zit twintig jaar in het vak en viert dat met haar nieuwe, bejubelde voorstelling 'Verte'.

'Ik durf meer te laten zien: dit ben ik'

"Het wordt een eerlijke avond", zegt cabaretière Sara Kroos een paar keer in haar nieuwe voorstelling *Verte*. En dat klopt, na twintig jaar bijna onafgebroken op de planken staan, viert ze haar theaterjubileum met een show die heel dicht bij haar zelf ligt. Kroos (38) vertelt: "Ik ben twee jaar geleden, eigenlijk vlak na de première van mijn vorige show *Zonder verdoving*, begonnen met het nadenken en schrijven aan deze. Ik wilde aan de ene kant een knipoog maken naar mijn eerste programma *Honger*, ik begon namelijk met een synthesizer en beats. Aan de andere kant wilde ik een lichte voorstelling maken. *Zonder verdoving* was weliswaar een humoristische voorstelling, maar had een zwaar thema: mijn depressie. Dat verhaal moest er gewoon uit. Nu wilde ik verder, niet meer achterom kijken, maar vooruit. Toen was de titel er al snel: *Verte*. Ik wilde een luchtige, vrolijke, nieuwe stap voorwaarts maken."

Bij nul beginnen

De voorstelling, die half november in première is gegaan, oogstte louter lovende recensies en de sterren waren niet van de lucht. 'Sara Kroos behoort tot de besten in haar genre. *Verte* barst van de zelfspot en de lach klinkt luider dan ooit' (AD****), 'Een prachtige avond waarin ze ieder onderwerp subtiel met elkaar verknoopt' (NRC****), 'Sara Kroos bewijst zich als beeldend verteller' (Volkskrant****) en Theaterkrant (keuze van de criticus) schreef: 'Vol humor en zelfspot, puike muziek en scherpe randjes Misschien stond Kroos wel nooit zo ontspannend, zelfverzekerd en vrij op het podium als in *Verte*. Vol dynamiek en voortdurend geestig verhalend banjert ze over het toneel.' Kroos wordt een beetje verlegen van al die mooie woorden, maar ze is er ongelooflijk blij mee, want naar een première toewerken blijft spannend: "Dat is gek hè? Je zou verwachten dat ik met al die jaren ervaring in mijn benen minder nerveus zou zijn, maar dat wordt gewoon niet minder. Je begint iedere keer weer bij nul en je hoopt dat mensen het uiteindelijk leuk vinden."

Gestuntel en zelfspot

Verte is in veel opzichten een typische Sara-Kroosvoorstelling: mooie liedjes en harde grappen over het menselijk gehannes en dat van haarzelf in het bijzonder. "Dat is mijn hoofdthema, het zit in alle voorstellingen die ik gemaakt heb. Ik vind het geruststellend dat we allemaal zo stuntelen. De leukste vorm van humor vind ik zelfspot, ik ben vaak zelf de underdog. In deze show ook. Daar zitten gewoon veel grappen in." En dus gaat het over hoe zij er vaak wordt uitgepikt in de rij op Schiphol, over haar gereformeerde jeugd met gratis schuldgevoel, over de typische kenmerken van mensen op fietsvakantie en haar 'oude, trouwe, koude nachtwinkeltje' waarmee ze haar koelkast bedoelt. "Het is voor veel mensen heel herkenbaar," zegt Kroos, "en de grapdichtheid is deze keer hoog. Ik denk dat ik deze keer veel meer mezelf ben. Vroeger was het wat theatraler. Mijn valkuil is dat ik te veel wil pleasen en dan te druk wordt of te grootse gebaren ga maken. Deze voorstelling is heel naturel." Dan lachend: "Je ziet me een keer rustig."

Onverwoestbaar duo

Al die tijd dat Sara Kroos op het podium staat, werkt ze al samen met regisseur Jessica Borst. “Ik ben er echt trots op dat we al zo lang een duo zijn. Zij is heel belangrijk voor mij. De voorstelling begint altijd aan de keukentafel met een pak papier. Zij zegt dan: daar kunnen we iets mee, daar niet. We werken vanuit de tekst. Jessica ziet de dramaturgische lijn en houdt die in de gaten en ze stelt een volgorde voor. Het materiaal dat overblijft, ga ik vervolgens uitproberen in piepkleine zaaltjes met het script in de hand. Zo’n eerste voorstelling duurt drie uur joh, en dat wordt dan in de try outs teruggebracht.” Dit keer had Jessica een extra opdracht: ga eens als jezelf een verhaal vertellen. “Dat zei ze inderdaad. ‘Je hebt twintig jaar ervaring, misschien moet je gewoon gaan staan en vertellen.’ Ik merk dat ik, misschien wel juist na de heftige tijd die achter me ligt (Kroos doelt op de zware depressie die ze drie jaar geleden had – red), meer durf te laten zien: dit ben ik. Er is een bepaald beeld van mij, dat ik direct ben, een grote bek heb, dat ik ontzettend rock ’n roll ben. Maar de waarheid is dat ik een vrij onzekere inborst heb, in gezelschap vaak dichtklap – ik ben een ‘party-oester’ – en dat ik nooit drink of drugs gebruik.”

Lekker lachen

Kroos wil elke voorstelling opnieuw haar publiek verrassen, dit keer doet ze dat door een popsound te creëren én een bijzonder videodecor te laten zien. “Die video-animatie wilde ik al eigenlijk al heel lang, omdat ik ontzettend hou van fantasy en sprookjes en ook graag zo’n sfeer voor de voorstelling wilde: een wereld achter mij die leeft en beweegt. Het leuke is dat de animaties gemaakt zijn door Arjan Wilschut. Hij is illustrator, maar ook mijn neef. Dus hij voelde heel goed aan wat ik wilde maken. Ik denk dat ik nog nooit zo’n mooi decor heb gehad.” Voor de muziek wilde Kroos terug naar hoe ze zelf als achttienjarige begon: met synthesizers. “Ik hou gewoon ontzettend van de muziek. Ik heb me in een hok opgesloten met Rutger Hoorn en Nathaniël van Veenen, mijn muzikanten, en we zijn de meest vage en rare muziek gaan maken. Om uiteindelijk uit te komen bij de popmuziek die het nu is geworden. Ben ik ook erg gelukkig mee.” Opvallend is dat een aantal onderwerpen waar Kroos het altijd al over had, bijvoorbeeld haar ‘ongewone’ gezin met een allochtone vrouw en een dochter die ze niet zelf op de wereld zette en haar feminisme, zijn nu ineens actuele onderwerpen. “Ik word niet ineens een geëngageerde cabaretier en ik zal ook nooit een oudejaarsconference maken, dat is niet mijn stijl. Ik maak entertainment en ik wil dat mensen een avond lekker kunnen lachen. Als ze daarnaast meekrijgen dat we niet zo streng moeten zijn voor onszelf en voor de ander, toch wel een belangrijke rode draad in *Verte*, dan is dat fijn, maar ik heb daar verder geen hoogdravende gedachten over...”

***Verte* van Sara Kroos, met muzikanten Rutger Hoorn en Nathaniël van Veenen, is t/m 30 mei te zien in de Nederlandse theaters. Meer info: sarakroos.nl.**